

Den gamle Ejderkanal fyldte 200 år

Lige nord for Kiel, hvor landevejen fra Flensburg til Kiel i en flot bue fører over Kieler - kanalen, ligger forstaden Suchsdorf. I 1920 - 1921 udgav Suchsdorf en serie nødpengesedler på 4 x 25 pf, og 4 x 50 pf.

På 50 pf.-sedlerne ser vi klappbroen ved Levensau. Den fører over den gamle Ejderkanal.

De danske tropper nærmer sig i 1864 broen sydfra, forfulgt af preussiske tropper. Denne Ejderkanal eller rettere resterne af den fyldte den 18. oktober 1984 200 år. Denne begivenhed er så vigtig, at det vest-tyske postvæsen udgiver et frimærke i den anledning. Det var i helstatens bedste tid, at mænd som A. P. Bernstorff, Ludvig Stemann og H. C. Schimmelmann, der dengang var blandt de ledende mænd i den danske regering, satte arbejdet med bygningen af kanalen i gang.

Der skulle foretages en gennemskæring fra Kielerfjorden til de store Ejdersøer ved Rendsburg. Det første stykke fulgtes Levensåen op til højderne ved Landwehr, derfra fulgte man Ejderlavningen til søerne.

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
jensmadsen@moneta.dk
Tlf.: 74 44 95 63

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.
Tlf.: 74 43 34 82

Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af
H. C. Deelee
Genner Bygade 29
6230 Røde Kro
Telefon 74 66 49 50
hansdeele@bbsyd.dk

Oplag: ca. 130 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

Arbejdet varede i syv år, 1500 til 1700 arbejdere var i gang; arbejdet var strengt, og redskaberne var primitive. Terrænet var meget vanskeligt, lav grundvandsstand, tungt ler og store mosestrækninger. Yderligere var det regnfulde år, og der var megen sygdom blandt arbejderne der boede meget primitivt, alt i alt årsag til store forsinkelser. Kanalen var 34 km, lang. Tre sluser ved henholdsvis Holtenu, Knoop og Rathmannsdorf hævdede kanalen syv meter, mens to sluser ved henholdsvis Kl. Königsförde og Kluvensiek sænkede den igen. I Rendsburg byggedes også en sluse, der regulerede vandstanden mellem Kanalen og Ejderen, da ebbe og flod fra Nordsøen kunne mærkes ind til Rendsburg. To klappbroer over kanalen ved Levensau og Landwehr førte vigtige veje over. Desuden byggedes der store pakhuse i Holtenu, Rendsburg og Tønning. Kanalens dimensioner var: i vandspejlet 28 meter, i bunden 15 meter og vanddybden var tre meter. Slusekamrene var 35 x B x 3,5 meter.

Langs kanalen gik der trækstier, og man kunne leje heste til at trække skibene i modvind. En tur fra Kiel til Tønning varede tre til fem dage. Kanalen kostede i anlæg 795 millioner rigsdaler, lige så meget som statens årsbudget. I året 1785 gik 438 skibe gennem sluserne, i 1880 var der 4706 skibe, det vil sige cirka 13 skibe pr. dag. Den nye tyske krigsflåde skulle have en større kanal, og i 1887 til 1895 byggedes den nye Kieler-kanal. Den blev i det store og hele lagt i den gamle kanals leje. Hvor den lille kanal slog for store sving, ligger endnu kanalrester, ligeledes kan man se resterne af sluserne i Rathmannsdorf, Kl, Königsförde og Kluvensick. De tre pakhuse står også endnu. Et kanalselskab er blevet dannet i Kiel. Dets formål er at bevare og frede resterne af den 200 år gamle Ejder-kanal. De er i øjeblikket i gang med at rense slusen i Rathmannsdorf og at restaurere pakhuset i Holtenu.

Hvor mange danskere kender i dag den gamle Ejder-kanal ?

Karl Lund, bragt første gang februar 1984

Medlemssalg nr. 451
tirsdag den 11. oktober 2016

Nr	Me dl		Kons	Opr. Pris	
		Sedler			
1	38	DK Knivberg 50 pf. Si. 61	0	295	
2	38	DK Sønderborg 10 pf. Si. 92A	0	75	
3	38	DK Sønderborg 50 pf. Si. 93B	0	75	
4	38	DK Tønder 5 mark Si. 109	0	25	
5	38	DK Uge 50 pf. Si. 111	0	12	
6	38	DK Vojens 25 pf. Si. 114A	0	15	
7	38	DK Vojens 50 pf. Si. 115A	0	15	
8	38	DK Vojens 1 mark Si. 116A	0	15	
9	85	D Santomischel 0,5 m 31.12.14	0	40	
10	85	D Kemberg 5 pf 01.11.18, Glasshütte 5 stk 01.08.21	0, lot	45	
11	85	D Hildesheim 50 pf 18.10.13, Mannheim 50 pf 01.10.20, Stolberg 50 pf u.å., Kahla 50, 75 pf 15.08.21	Lot	39	
12	85	D Oebisfelde-Kaltendorf 10 pf u.å., Kolberg 10, 25, 50 pf 01.03.17, Schwarbmünchen 5, 50 pf 01.03.17	Lot	32	
13	85	D Immenstadt 50 pf 04.18, Hamburg 50 pf 01.06.20, Niebøl 50 pf 20.04.20, Malente 2 x 50 pf 01.06.21	lot	38	
14	85	D Halbenstadt 10 pf 02.11.20, Hannover 25 pf 01-12-19, 50 pf 01.3.20, Passua 1, 5 pf, Pymmont 50 pf, Stedesand 25, 30 pf, Husbyholz 50 pf	Lot	29	
15	85	D Kempten 10 mark 02.11.18	0	18	
16	85	D Braunsweig 10 pf, Posdorfer 25 pf, Braunlage 10 pf, Vilsbiburg 2 pf	Lot	38	
17	85	D Kamen 25 pf, Kaltennordheim 50 pf, Flensburg 4 stk, Lippspringe 50 pf	lot	36	
18	85	D Passing 25 pf, Gotha 50 pf, Würzburg 50 pf, Sigmaringen 2 forsk 50 pf	Lot	50	
19	85	D Stade 2 x 10 pf, Nachterstadt 5 pf, Gluckburg 50 pf, Göttingen 25 pf	Lot	41	
20	85	D Halberstadt 25 pf, Osterholz 10 pf, Ellerhoop 25 pf, Malente 50 pf	Lot	46	
21	143	D Kelbra 25 pf 01.07.20	0	5	

22	82	DK 100 kroner præmieobligation 1977 1. Afdeling	0	h.b.	
23	82	Færø 10 kr 1954 Si23, 10 kr 1954 Si23, 10 kr 1974 Si27, 100 kr 1983 Si30	1+,1-,1-,1-	150	
24	82	DK Veksel, Kolding 1908	1+	h.b.	
25	82	DK Den Danske Landmandsbank, Tønder, ydelse 1938	1+	h.b.	
26	82	DK Nationalbankens filial i Kolding, nota 1909	1+	h.b.	
27	82	DK Vekselindfrielse 1943, Tønder Landmandsbank	1+	h.b.	
28	82	Hæfte om Pengenes hist., Siegs afmkr list 1971, 4 ark kvitteringer 1938	lot	h.b.	
29	40	Finland 500 mark 1945 Litt. A påtrykt Specimen 2 perf. Skade på rev.	1+	25	
30	40	Finland 10 mark 1963 påtrykt SPECIMEN	0	25	
31	40	Finland 10 mark 1980 påtrykt SPECIMEN	0	25	
32	40	Provincial bank of Ireland limited 5 £ 1972 påtrykt CANCELLED	0	25	
33	40	SF 10 mark 1945 påtrykt Spécimen på for- og bagside, 2 x hul, limrester på bagside	01	25	
34	40	SF 20 mark 1945 påtrykt Spécimen på for- og bagside, 2 x hul, limrester på bagside	01	25	
35	40	SF 50 mark 1945 påtrykt Spécimen på for- og bagside, 2 x hul, limrester på bagside, 2 knappenål hul	01	25	
		Mønter			
36	38	DK kgl. Møntsæt 2006	0	75	
37	38	DK kgl. Møntsæt 2009	0	75	
38	38	DK kgl. Møntsæt 2010	0	75	
39	38	Norge 50 øre 1909	1+	150	
40	38	Grønland 25 øre 1-H3 1926	1+	45	
41	38	DK 2 skilling 23.2-H140A 1668	1	145	
42	38	DK 1 skilling 2.2-H37B 1764	1	65	
43	38	DK 25 øre 1932	1+	65	
44	38	DK 25 øre 1935	1+	70	
45	38	DK 5 øre 1904	1+	150	
46	38	DK 2 krone 1938	1	65	
47	38	DK 1 sæt Hækkerup mønter	0	25	
48	9	Schweitz 5 fr 1939	01	50	
49	9	Schweitz 5 fr 1941 jub 1291-1941	0	200	

50	9	Schweitz 5 fr 1944 jub St. Jacob	0	250	
51	9	Norge 10 kr 1964 jub Eidsvoll	0	45	
52	9	Østrig Maria Therisia thaler 1780 nypræg	0	35	
53	9	Italien 500 lire KM98 sølv 11 g 83,5 %	1	25	
54	9	DK 1 øre 1875 korr.	1	15	
55	9	DK 10 øre 1874	1	30	
56	9	DK 10 øre 1891	1+	100	
57	9	DK 10 øre 1903	1	5	
58	9	DK 10 øre 1905 plet	1++	20	
59	9	DK ½ kr 2 x 1924, 3 x 1925, 1926	lot	110	
60	9	DK 4 stk 1 kr 1915	Lot	80	
61	9	DK 2 stk 1 kr 1916	Lot	40	
62	9	DK 2 stk 2 kr 1875	1	90	
63	9	DK 2 kr 1940	1	20	
64	9	DK 5 kr 1961, 1963	1+	10	
		Sedler			
65	182	Island 5 kr 1904 centerhul Si15 	1-	500	
66	182	Island 5 kr 1957 (1960)	0	20	
67	182	Island 25 kr 1961 (1965)	0	25	
		Mønter			
68	182	DK Mejeritegn Bevtoft, sødmælk	1+	40	
69	182	DK Mejeritegn Bevtoft, skummetm.	1+	40	
70	182	Trankebar C4 4 kas 1767 Si78.1	1+	75	
71	182	Trankebar F4 4 kas 1834 Si87.1	1+	150	
72	182	DVI 2 sk 1837 type 1 Si11.1	1+	200	
73	182	DVI 2 sk 1848 S11.3	1+	200	
74	182	DVI 10 sk 1845 Si12.3	1+	225	
75	182	DVI 1 cent 1859 Si15	1(+)	100	
76	182	DVI 1 cent 1868 Si20	1(+)	100	
77	182	DVI 5 cent 1878 S21	1(+)	125	
78	182	DVI 1 cent 1905 S25	1(+)	80	
79	182	DVI 50bit/ 10 cent 1905 Si28	1(+)	125	
80	182	DVI 1 franc 1905 Si29 	1(+)	275	
81	182	DVI 2 franc 1905 Si30 	1(+)	1500	
82	182	DVI 1 franc 1907 Si33 	1(+)	500	
83	182	DVI privat mønt 10 cent Si32 	1+	300	
84	182	DVI Privat mønt 5 cent Si62 	1+	300	
85	182	Tilbehør Lindner møntholder/LUX æske	Ny	50	
86	40	Pose med mønter ca. 750 g incl 10 kr 1972 jub	Lot	h.b.	

87	40	Medalje Sønderjyllandsmønten 1983 Frøslevlejren sølv 92,5% 31,4 g	0	75
88	40	Dk 200 kr 1992 jub	0	200
89	40	DK 200 kr 1995 jub	0	200
90	40	DK 7 stk 10 kr 1972 jub	01-0	250
91	40	DK 2 x 2 kr 1937 jub, 2 kr 1958 jub, 5 kr 1960 jub, 10 kr 1967 jub, 10 kr 1968 jub	01-0	180
92	40	DK 2 kr 1876	1-	40
93	106	Diverse mønter isat 19 møntblade	Lot	50
94	106	Holland 10 gulden 1970	0	25
95	106	Holland 10 gulden 1970	0	25
96	106	England 1 crown 1889 k.h.	1(+)	50
97	106	Canada 1 dollar 1973 jub Ridende politi	01	20
98	106	Sverige 10 kr 1972 jub	0	35
99	106	D 10 mark 4 forsk 1972 jub OL	0	80
100	106	Ceylon 1/12 rix dollar 1803 irret	1+	25
101	106	Rom Sestets 1. Årh. Obv: IMP C—Portræt Vespian rev: SC Q34	2	25
102	106	D 5 mark 1979G jub, 1979J jub, 1980D jub, 1981J jub	0	40
103	106	D pose med mønter pålydende ca. DM 12	Lot	h.b.
104	7	DK 1 kr 1925,26, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 alle med lim rester på bagside	lot	185
105	7	DK 2 kr 1924, 25, 26, 36, 38, 39, 40, 41 alle med lim rester på bagside	lot	200
106	7	DK 25 øre 1924-1947 excl 1933 og 1935 alle med lim rester på bagside	lot	175
107	7	DK 25 øre 1933 lim rester på bagside	1(+)	75
108	7	DK 25 øre 1935 lim rester på bagside	1(+)	60
109	7	DK 25 øre 1913, 15, 18,19, 20, 21 alle med lim rester på bagside	Lot	50
110	7	DK 25 øre 1916 lim rester på bagside	1+	50
111	7	DK 25 øre 1917 lim rester på bagside	1+	250
112	7	DK 25 øre 1922 lim rester på bagside	1+	150
113	7	DK 10 øre 1924-1941 kob.nik., 1946 alle med lim rester på bagside	lot	40
114	7	DK 10 øre 1947 lim rester på bagside	1+	300
115	7	DK 10 øre 1914-1921 alle med lim rester på bagside	Lot	100

116	7	Møntalbum med danske 1800 tal skilling mønter og kr/øre mønter	Lot	250	
117	7	Island bankmøntsæt 1973	0	10	
118	7	Island bankmøntsæt 1974	0	10	
119	7	Island bankmøntsæt 1976	0	10	
120	7	DK 1 kr 1875,1876	1-	60	
121	7	DK 5 øre 1875 korr.	1	100	
122	7	DK 5 øre 1882 irret	1+	185	
123	7	DK 5 øre 1898	1	75	
124	7	Sverige 1 ør 1760, 12 sk 1808, 1/12 sk 1812	1-, 1, 1+	50	
125	7	Sverige ¼ sk 1803, ½ sk 1802, 1809, 1827	1+ - 1	100	

 : se billede på www.nfns.dk

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 12. april 2016

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1		22	70	43		64	18	85	
2		23		44		65	330	86	
3		24		45	75	66		87	
4		25	50	46	100	67	450	88	
5		26		47	70	68		89	15
6		27		48	200	69		90	
7	56	28		49	155	70		91	70
8	40	29	35	50	600	71		92	
9	10	30		51		72		93	10
10	10	31		52		73	50	94	20
11		32		53		74	60	95	32
12	20	33		54	30	75		96	
13	25	34	52	55		76	60	97	50
14	20	35		56	38	77	76	98	
15	34	36		57		78		99	
16		37		58	12	79		100	820
17	20	38		59		80		101	1900
18	30	39		60		81		102	1900
19	34	40		61		82		103	20
20	65	41		62	985	83		104	
21	25	42		63	40	84		105	
									©

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med auktion **tirsdag den 11. oktober 2016 kl. 19.30** i Nygadehuset, Aabenraa.
